

ANALÝZA

19. 05. 2025

Počet mladých pracujících roste

Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil – 1. čtvrtletí 2025

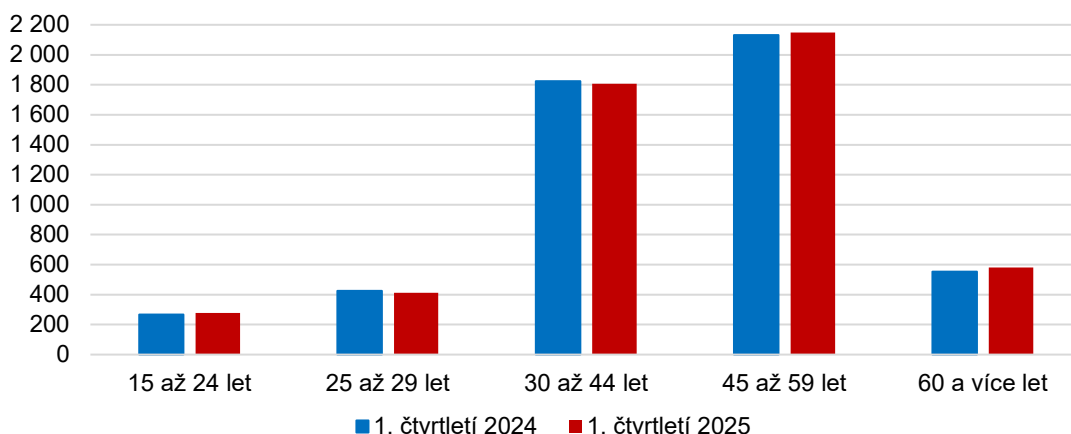
Meziročně vzrostl počet zaměstnaných osob o 24,3 tisíc a vývoj celkové zaměstnanosti tak můžeme označit za stagnaci. Nezaměstnaných osob bylo, podle metodiky Mezinárodní organizace práce (ILO), meziročně o 9,7 tis. méně. Počet ekonomicky neaktivních ve věku 15 a více let se za stejné období zvýšil o 51,8 tis.

Zaměstnanost

Průměrný počet zaměstnaných, očištěný od sezónních vlivů, v 1. čtvrtletí 2025 proti 4. čtvrtletí 2024 vzrostl o 69,8 tis. osob.

Počet pracujících ve věku 15 a více let meziročně stagnoval. Byl zaznamenán nárůst o 0,5 %, tj. o 24,3 tis. osob, na celkových 5 225,3 tis zaměstnaných osob v 1. čtvrtletí roku 2025. Zvýšil se počet pracujících žen, kterých meziročně přibýlo 87,1 tis., kdežto počet pracujících mužů klesl o 62,7 tis. osob. Nejvýraznější přírůstek byl zaznamenán u pracujících ve věku 60 a více let, jejich počet vzrostl o 27,8 tis. (tj. o 5,0 %). Nárůst byl zaznamenán také v nejmladší věkové kategorii 15–24 let, kde přibýlo 10,6 tis. osob (tj. 4,0 %). Vzrostl i počet pracujících ve věkové skupině 45–59 let, a to o 16,1 tis. osob, v relativních hodnotách se však jedná spíše o stagnaci (nárůst o 0,8 %). Naopak došlo k meziročnímu poklesu ve věkové skupině 25–29 let, kde ubylo 12,4 tis. pracujících (tj. 2,9 %), a ve skupině 30–44 let, kde klesl počet pracujících o 17,8 tis. osob (tj. o 1,0 %).

Graf 1: Počet pracujících v NH a jejich struktura podle věkových skupin (v tis).

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

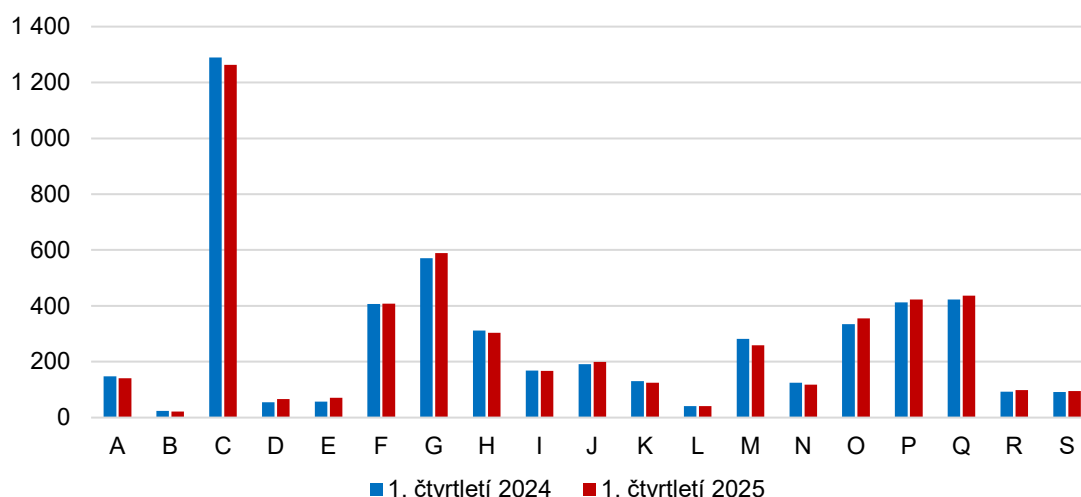
Z hlediska pohlaví byl nejvýraznější pokles pracujících zaznamenán u mužů ve věku 30–44 let, kde počet klesl o 60,4 tis. osob (tj. o 5,7 %). Naopak největší nárůst se týkal žen ve věku 45–59 let, jejichž počet se zvýšil o 52,2 tis. osob (tj. o 5,1 %).

ANALÝZA

Počet **zaměstnanců** vzrostl o 69,5 tis. osob, tj. o 1,6 %. Počet **podnikatelů** (sebezaměstnaných bez neplacených rodinných příslušníků) se naopak snížil o 44,4 tis. (tj. o 5,3 %). Za tímto celkovým poklesem stojí především snížení počtu **podnikatelů bez zaměstnanců** (pracujících na vlastní účet) o 43,4 tis. **Podnikatelů se zaměstnanci** (zaměstnavatelů) bylo meziročně méně o 1,0 tis. Podíl podnikatelů na celkové zaměstnanosti tak meziročně klesl z 16,2 % na 15,3 %.

Vývoj zaměstnanosti v jednotlivých odvětvových sekcích byl podle údajů za 1. čtvrtletí 2025 v České republice rozdílný¹⁾. V **primárním sektoru** zemědělství, lesnictví a rybářství počet pracujících meziročně klesl o 6,8 tis. na 141,2 tis. osob. **Sekundární sektor** průmyslu a stavebnictví prakticky stagnoval, byl zaznamenán pokles počtu pracujících o 1,8 tis. na 1 830,7 tis. V **terciárním sektoru** služeb celková zaměstnanost meziročně vzrostla o 33,0 tis. na 3 253,4 tis. osob. V tomto sektoru se zvýšil zejména počet pracujících v sekci veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení, a to o 20,1 tis. osob. Růst byl zaznamenán také v sekci velkoobchod a maloobchod; opravy motorových vozidel, kde přibýlo 18,9 tis. zaměstnaných osob. Pokles zaměstnanosti byl zaznamenán například v sekci profesní, vědecké a technické činnosti, kde ubylo 23,7 tis. osob, a v sekci doprava a skladování, kde došlo k poklesu o 7,9 tis. osob.

Graf 2: Počet pracujících v národním hospodářství dle odvětví (v tis.)

A - Zemědělství, lesnictví a rybářství; B - Těžba a dobývání; C - Zpracovatelský průmysl; D - Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla; E - Zásobování vodou; činnosti související s odpady; F - Stavebnictví; G - Velkoobchod a maloobchod; opravy motorových vozidel; H - Doprava a skladování; I - Ubytování, stravování a pohostinství; J - Informační a komunikační činnosti; K - Peněžnictví a pojišťovnictví; L - Činnosti v oblasti nemovitostí; M - Profesní, vědecké a technické činnosti; N - Administrativní a podpůrné činnosti; O - Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení; P - Vzdělávání; Q - Zdravotní a sociální péče; R - Kulturní, zábavní a rekreační činnosti; S - Ostatní činnosti.

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

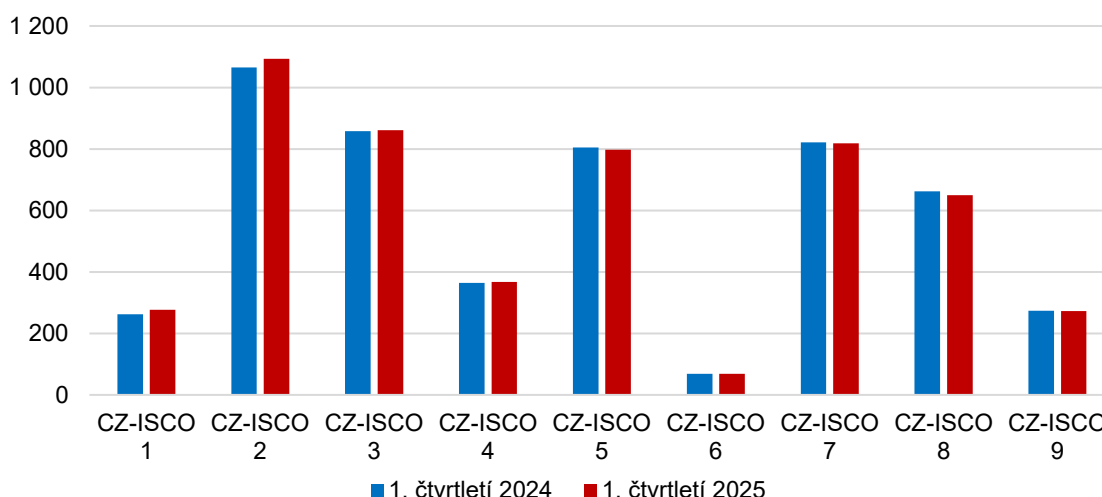
¹⁾ Údaje za odvětvové sekce mohou být ovlivněny metodikou Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS). Šetření pokrývá pouze osoby bydlící v bytech; nejsou zjišťovány údaje za osoby v hromadných ubytovacích zařízeních, ve kterých jsou často ubytováni cizí státní příslušníci.

ANALÝZA

Souběžně se změnami v odvětvové struktuře došlo také ke změnám v profesní skladbě pracujících. **Podle Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO** se nejvíce zvýšil počet pracujících v hlavní třídě specialisté (o 27,8 tis. osob) a ve třídě zákonodárci a řídící pracovníci (o 14,0 tis. osob). Naopak k největšímu poklesu došlo ve třídě obsluha strojů a zařízení, montéři (o 12,8 tis.).

Výše zmíněný přírůstek u **mladých pracujících** byl patrný hlavně ve věkové kategorii 20–24 let, kde pracovalo celkem 250,9 tis. osob. Tento nárůst se týkal především mužů, kterých meziročně přibýlo 13,2 tis., zatímco pracujících žen bylo v této věkové kategorii meziročně o 0,3 tis. méně. Důvodem je skutečnost, že ženy v tomto věku častěji pokračují ve studiu. Téměř třetina mužů ve věku 20–24 let pracovala ve zpracovatelském průmyslu (47,5 tis.), méně pak v sekci velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel (20,8 tis.) a ve stavebnictví (16,5 tis.). Ženy této věkové kategorie nejvíce pracovaly v sekcích velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (21,0 tis.), zdravotní a sociální péče (16,7 tis.) a v ubytování, stravování a pohostinství (15,7 tis.). Podle klasifikace zaměstnání CZ-ISCO byli mladí muži nejčastěji zaměstnáni v kategorii řemeslníci a opraváři (45,2 tis.), zatímco mladé ženy převážně pracovaly jako pracovnice ve službách a v prodeji (36,0 tis.).

Graf 3: Počet pracujících v národním hospodářství dle klasifikace zaměstnání (v tis.)

CZ-ISCO 1 - Zákonodárci a řídící pracovníci; CZ-ISCO 2 - Specialisté; CZ-ISCO 3 - Techničtí a odborní pracovníci; CZ-ISCO 4 - Úředníci; CZ-ISCO 5 - Pracovníci ve službách a prodeji; CZ-ISCO 6 - Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství; CZ-ISCO 7 - Řemeslníci a opraváři; CZ-ISCO 8 - Obsluha strojů a zařízení, montéři; CZ-ISCO 9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci.

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

S uvedenými změnami ve struktuře zaměstnanosti souvisí i trend vývoje počtu **pracujících podle dosaženého stupně vzdělání**. Počet pracujících se **základním vzděláním** se snížil o 0,3 tis. na 237,5 tis. Počet pracujících se **středním vzděláním bez maturity** klesl o 76,0 tis. na 1 568,5 tis. osob. Naopak pracujících osob se **středním vzděláním s maturitou** bylo meziročně o 35,9 tis. více. K největšímu nárůstu došlo u zaměstnaných osob s **terciárním vzděláním**, jejichž počet vzrostl o 65,7 tis. na 1 490,5 tis. pracujících. Tento nárůst se týkal zejména žen, kterých bylo meziročně více o 62,8 tis.

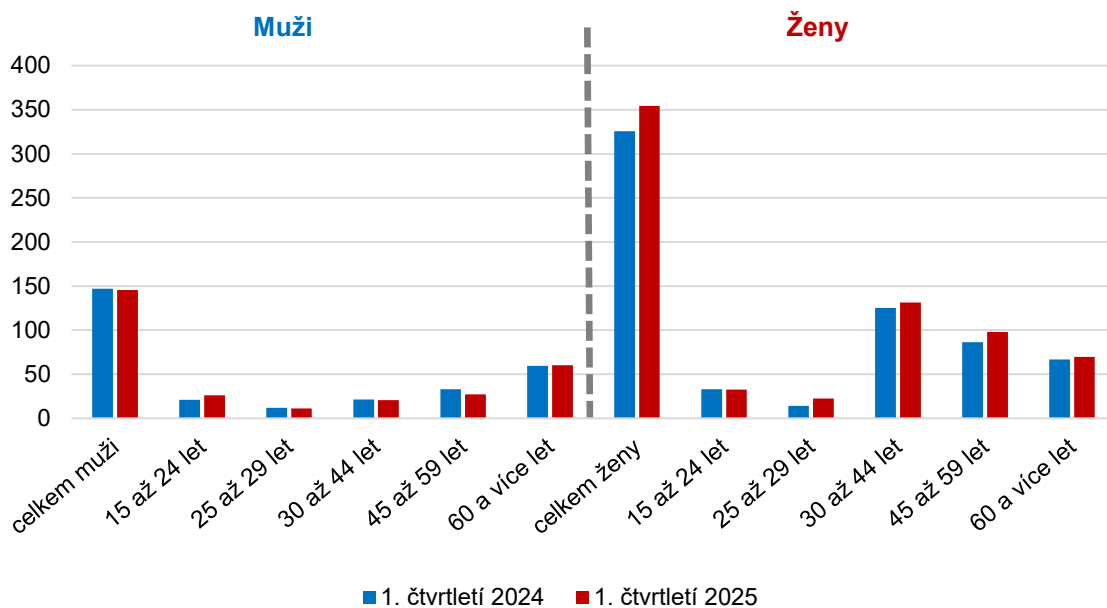
ANALÝZA

Míra zaměstnanosti (podíl počtu pracujících osob ve skupině 15–64letých) v 1. čtvrtletí 2025 v porovnání se stejným obdobím minulého roku vzrostla o 0,6 p. b. na 75,5 %. Vývoj u mužů a žen byl protichůdný. U mužů se míra zaměstnanosti meziročně snížila o 0,8 p. b. na 80,1 % a u žen vzrostla o 2,1 p. b. na 70,9 %.

Na růst celkové zaměstnanosti měl vliv i rozvoj **částečných úvazků**. V 1. čtvrtletí roku 2025 pracovalo na částečný úvazek 499,8 tis. osob, což představuje meziroční nárůst o 27,3 tis. osob (tj. o 5,8 %). Počty pracujících na částečný úvazek v posledních letech narůstají. V 1. čtvrtletí 2018 jich bylo 383,3 tis., což znamená, že za posledních 7 let jejich vzrostl jejich počet o 116,5 tis. osob, tj. nárůst o 30,4 %. Úvazky s kratší pracovní dobou využívaly především ženy, kterých bylo v posledním sledovaném období 354,2 tisíc, tj. 70,9 % všech zkrácených úvazků v hlavním zaměstnání. Částečný úvazek jim umožňuje větší flexibilitu, především při plnění pečovatelských povinností. Ženy pracovaly na zkrácený úvazek nejčastěji v oboru zdravotní a sociální péče, vzdělávání a velkoobchod a maloobchod. Zkrácenou pracovní dobu mělo celkem 14,6 % pracujících žen. Jako důvod práce na kratší pracovní dobu ženy nejčastěji uváděly péči o dítě nebo dospělou osobu vyžadující péči (71,9 tis.), jiné osobní důvody (68,1 tis.) nebo případně že je zaměstnání dostupné pouze na částečný úvazek (56,9 tis.). Nejvíce žen pracujících na zkrácený úvazek bylo ve věku 30–44 let (131,5 tis., tj. 37,1 %).

Muži zkrácenou pracovní dobu využívali výrazně méně. Na částečný úvazek pracovalo 145,7 tis. mužů, což představuje pouze 5,2 % ze všech pracujících mužů. Jednalo se především o práci v odvětvích velkoobchod, maloobchod a opravy a údržba motorových vozidel, případně ve zpracovatelském průmyslu. Důvodem práce na kratší pracovní dobu u mužů byly především jiné osobní důvody (38,7 tis.). Nejvíce mužů pracujících na zkrácenou pracovní dobu bylo ve věku 60 a více let (60,4 tis., tj. 41,5 %).

Graf 4: Počet pracujících na částečný úvazek a jejich věková struktura (v tis.)

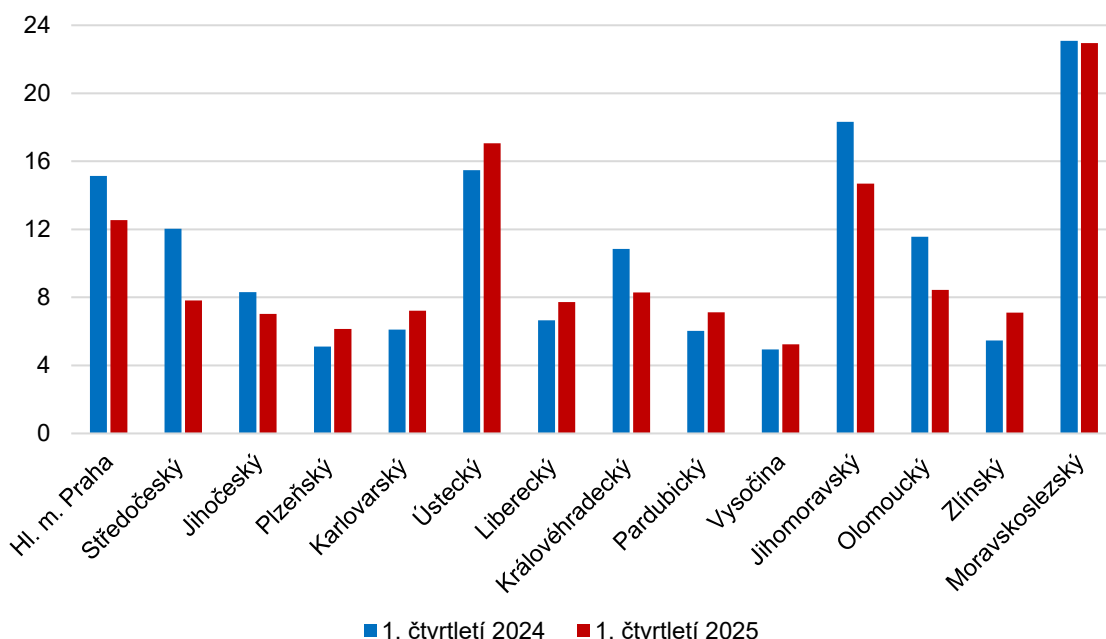
Zdroj: ČSÚ, VŠPS

ANALÝZA

Nezaměstnanost

Průměrný počet nezaměstnaných osob podle metodiky ILO²⁾, očištěný od sezónních vlivů, v 1. čtvrtletí 2025 v porovnání se 4. čtvrtletím 2024 klesl o 4,0 tis.

Graf 5: Počet nezaměstnaných v krajích ČR (v tis.)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Celkový **počet nezaměstnaných** ve věku 15 a více let meziročně klesl o 9,7 tis. na 139,4 tis. osob. Jednalo se o pokles počtu nezaměstnaných žen o 6,4 tis. na 74,1 tis. a nezaměstnaných mužů o 3,3 tis. na 65,3 tis.

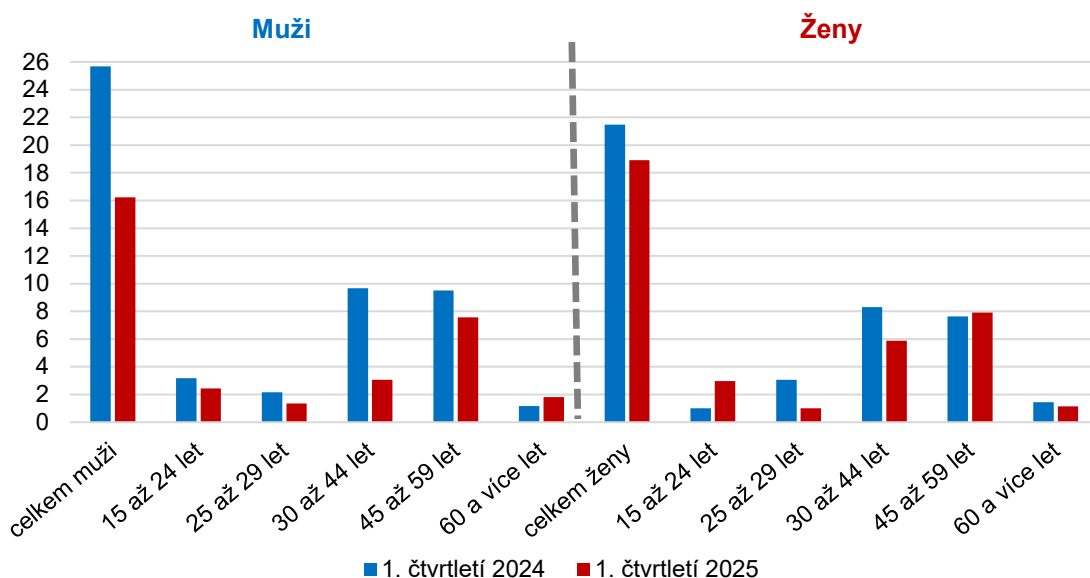
Nejvýraznější pokles nezaměstnanosti byl zaznamenán ve Středočeském kraji (o 4,2 tis.), Jihomoravském kraji (o 3,6 tis.) a Olomouckém kraji (o 3,1 tis.).

Snížil se také počet osob **nezaměstnaných jeden rok a déle** (dlouhodobě nezaměstnaní), meziročně o 12,0 tis. na 35,2 tis. Dlouhodobě nezaměstnaných mužů ubylo o 9,4 tis., počet dlouhodobě nezaměstnaných žen byl v 1. čtvrtletí 2025 oproti stejnému období roku 2024 nižší o 2,6 tis.

²⁾ Za **nezaměstnané** jsou podle definice ILO považovány osoby, které v referenčním období neměly žádné zaměstnání, neodpracovaly ani jednu hodinu za mzdu nebo odměnu a aktivně hledaly práci, do které by byly schopny nastoupit nejpozději do dvou týdnů. Tato metodika je jednotná pro všechny členské země EU a poskytuje mezinárodně srovnatelné údaje. Je třeba vzít v úvahu skutečnost, že definice nezaměstnaných podle ILO se liší od definice uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce Ministerstva práce a sociálních věcí.

ANALÝZA

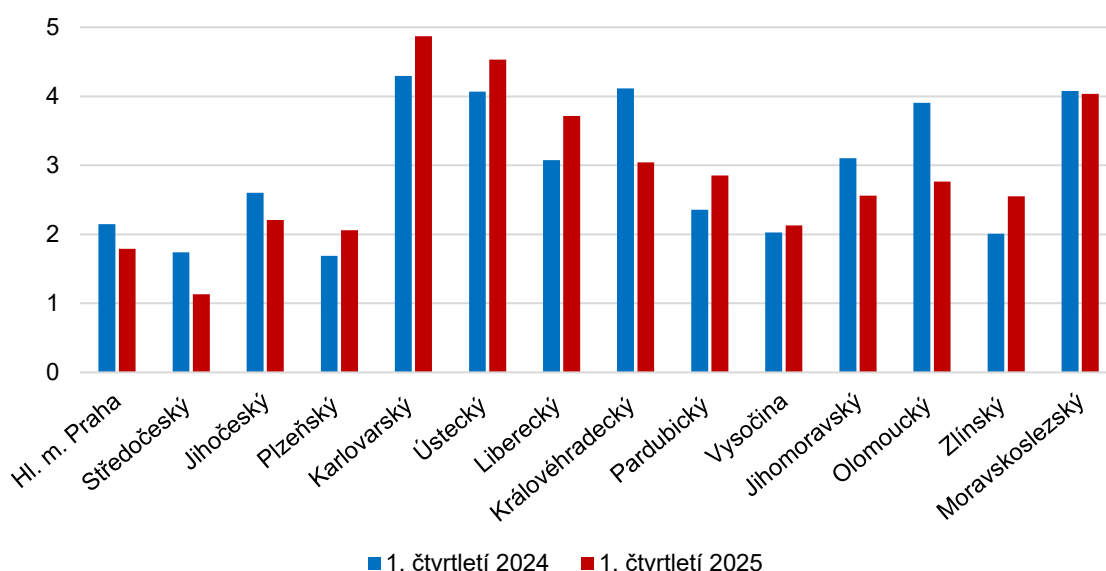
Graf 6: Počet dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a více) a jejich věková struktura (v tis.)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Obecná míra nezaměstnanosti podle definice ILO ve věkové skupině 15–64letých (podíl nezaměstnaných na pracovní síle, tj. součtu zaměstnaných a nezaměstnaných) meziročně klesla o 0,2 p.b. a v 1. čtvrtletí roku 2025 činila 2,7 %.

Graf 7: Míra nezaměstnanosti 15–64letých v krajích ČR (v %)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

ANALÝZA

Z **regionálního pohledu** byla obecná míra nezaměstnanosti 15–64letých nejvyšší v Karlovarském (4,9 %), Ústeckém (4,5 %) a Moravskoslezském kraji (4,0 %). Nejnižší byla ve Středočeském kraji (1,1 %), v Hl. m. Praze (1,8 %), v Plzeňském kraji a v Kraji Vysočina (shodně 2,1 %). Nejvíce míra nezaměstnanosti meziročně klesla v Královéhradeckém kraji (o 1,1 p. b. na 3,0 %) a v Olomouckém kraji (o 1,1 p.b. na 2,8 %). Největší meziroční nárůst byl naopak v Karlovarském kraji (o 0,6 p. b. na 4,9 %) a v Libereckém kraji (o 0,6 p.b. na 3,7 %).

Ekonomická neaktivita

Počet osob ekonomicky neaktivních ve věku 15 a více let byl meziročně vyšší o 51,8 tis. a rovnal se hodnotě 3 480,9 tis. Neaktivních mužů přibýlo 60,8 tis., zatímco neaktivních žen bylo o 9,0 tis. méně než před rokem.

V rámci výběrového šetření jsou zjišťovány údaje i za **osoby, které nepracují, aktivně práci nehledají, a nesplňují tak podmínky ILO pro nezaměstnané**, ale přitom uvádějí, že by chtěly pracovat. V 1. čtvrtletí roku 2025 činil jejich počet 79,4 tis. osob, tj. o 1,0 tis. méně než ve stejném období roku 2024. Relativně vysoký je počet osob, které by chtěly pracovat, ale nemohou ihned nastoupit do případného zaměstnání. Nejpozději do 14 dnů je totiž schopno nastoupit pouze 10,9 tis. osob.

Poznámka:

Údaje v analýze nejsou očištěné od sezonních vlivů, pokud není uvedeno jinak.

Přepočet na stejnou strukturu obyvatelstva

Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) se provádí ve vybraných bytových domácnostech. V rámci šetření nejsou zahrnuta hromadná ubytovací zařízení. Zjištěné údaje byly převáženy na populaci ČR na základě výsledků statistiky obyvatelstva ke konci daného roku a od populačních úhrnů demografické statistiky byly odečteny odhady počtu osob bydlících mimo soukromé domácnosti.

Autoři:

Ing. Marta Petráňová, tel.: 274 054 357, e-mail: marta.petranova@csu.gov.cz

Ing. Gabriela Stražilová, tel.: 567 109 071, e-mail: gabriela.strasilova@csu.gov.cz

Oddělení statistiky pracovních sil